

CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE

GODIŠNJE IZVJEŠĆE
2000

Centralna banka Bosne i Hercegovine

Sadrzaj

SADRŽAJ

Riječ guvernera	6
UVOD	10
I. PROVOĐENJE MONETARNE POLITIKE	11
Reforma platnog sustava	13
Bankovni sektor	13
II. KONTROLNA FUNKCIJA	15
III. ORGANIZACIJA CENTRALNE BANKE BiH	16
IV. MONETARNA KRETANJA	18
1. Novčana masa	18
2. Bilanca stanja aktive i pasive komercijalnih banaka sa 31. prosincem 2000. godine	21
V. GOSPODARSKA KRETANJA	23
1. Bruto domaći proizvod	23
2. Industrijska proizvodnja	24
3. Izvoz i uvoz robe	24
4. Cijene na malo, inflacija i troškovi života	27
5. Zaposlenost	28
6. Neto plaće	28
7. Servisiranje inozemnog duga	29
VI. ZAKLJUČCI	30
VII. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA CENTRALNE BANKE BiH	31
1. Bilanca stanja sa 31. prosincem 2000. godine (u KM)	32
2. Bilanca uspjeha sa 31. prosincem 2000. godine (u KM)	34
3. Zabilješke uz finansijska izvješća za razdoblje do 31. prosinca 2000. godine	37
Financijsko izvješće ovjereno od revizora	48
UPRAVNO VIJEĆE, UPRAVA, KONTROLA I RUKOVODNO OSOBLJE	52

Centralna banka Bosne i Hercegovine

Clankom 64. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ("Službeni list Bosne i Hercegovine" broj 12/97) propisana je obveza Centralne banke BiH da u roku od tri mjeseca nakon okončanja svoje finansijske godine podnese Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine tri dokumenta, i to:

- finansijski izvod ovjeren od njenih revizora,
- izvješće o svom poslovanju tijekom godine i
- izvješće o stanju gospodarstva.

Sukladno navedenom članku sачinjeno je Godišnje izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2000. godinu, koje sadrži ova izvješca.

Godišnje izvješće Centralne banke Bosne i Hercegovine za 2000. godinu razmatrano je i usvojeno na 5. sjednici Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine, održanoj u Sarajevu, 29. marta 2001. godine.

Predsjedatelj Upravnog vijeća

Peter Nicholl, guverner

Riječ guvernera

Rijec
guvernera

Centralna banka Bosne i Hercegovine državna je institucija zadužena za neovisnu implementaciju monetarne politike. Implementacija monetarne politike u BiH provodi se sukladno aranžmanu currency board. Prema Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, domaća valuta, konvertibilna marka, vezana je za njemačku marku u odnosu 1 : 1, a sada je vezana za euro po istom tečaju preko njemačke marke (1 KM = 0,511 eura). KM pasiva CBBiH mora u cijelosti biti pokrivena konvertibilnom deviznom aktivom. Ovo je bit currency board aranžmana.

Tijekom 2000. godine uvjeti i zahtjevi currency board aranžmana za punom konvertibilnošću i punim pokrićem KM u svakom su momentu bili ispoštovani. Kao rezultat snage currency board aranžmana, povjerenje u stabilnost KM je i tijekom 2000. bilo veliko, inflacija je ostala na prihvatljivoj razini, a uporaba KM sve više se širi. U 2000. rast deviznih pričuva CBBiH nije bio spektakularan kao u 1999. godini. Ipak, zabilježen je porast sa 865 milijuna DEM na početku godine na 1.044 milijuna na kraju godine. Krajem prosinca 2000. godine devizne pričuve CBBiH dosegle su vrhunac od 1 milijarde DEM, što je predstavljalo povećanje deviznih pričuva više od 750% u odnosu na kolovoz 1997. godine, kada je formirana CBBiH.

U 2000. godini bilanca stanja CBBiH nastavlja jačati budući da su njene "slobodne devizne pričuve" (tj. pričuve iznad razine potrebne za pokriće KM pasive) porasle sa 29 milijuna DEM, koliko su iznosile na početku 2000., na 48 milijuna, na kraju 2000. godine. Izvori "slobodnih pričuva" CBBiH su osnivački kapital koji je CBBiH dobila u iznosu od 25 milijuna KM i profit koji je CBBiH ostvarila tijekom poslovanja u protekle dvije godine. Prema Zakonu o CBBiH, CBBiH treba da gradi svoj kapital do minimalne razine od 5% od iznosa svoje KM pasive. Ova razina je prvi puta postignuta krajem 2000. godine. Kada se jednom ostvari ovaj prvi zadani cilj za kapital, Zakon o CBBiH obvezuje CBBiH da svoje pričuve formira za dodatnih 5% od ukupne KM pasive tako da agregatni iznos kapitala i pričuva iznosi barem 10% od KM pasive CBBiH. Ova zakonska obveza za jačanjem bilance stanja CBBiH vrlo je bitna za održavanje i stabilnost currency board aranžmana.

Daljnje jačanje korištenja KM valute u platnim transakcijama u BiH, kao i valute u kojoj se iskazuje sve veća proporcija bankovnih depozita, pokazuje da građani BiH razumiju i imaju povjerenje u currency board i KM. Ovo povjerenje je vrlo bitno i CBBiH će učiniti sve da ga opravda.

Još jedan važan zadatak CBBiH u 2000. godini bilo je uvođenje novog domaćeg bezgotovinskog platnog sustava u BiH. Premda su bile uključene mnoge organizacije i suradnici, CBBiH je imala glavnu ulogu i kao utemeljitelj i operator novih klirinških središta, kao i predsjedatelj Platnog vijeća BiH. Novi platni sustav je profunkcionirao 5. siječnja 2001. godine, ali skoro sve aktivnosti na uvođenju novog sustava obavljene su tijekom 2000. godine. CBBiH je osnovala dvije klirinške kuće, RTGS - sustav poravnjanja u realnom vremenu, lociran u Centralnom uredu CBBiH, i žiro kliring kuću, koja ima klirinška središta u glavnim jedinicama CBBiH u Banjoj Luci, Mostaru i Sarajevu. Nove klirinške kuće slične su sustavima koji se koriste u mnogim europskim zemljama. Ali klirinške kuće u BiH uspostavljene su i puštene u rad brže nego i u jednoj drugoj zemlji u kojoj se upotrebljavaju. Ovo je veliko priznanje svima koji su bili uključeni u ovaj projekt i dokaz da je u BiH moguće brzo i efikasno implementirati kompleksan projekt.

Da bi novi platni sustav mogao funkcionirati, komercijalne banke su također morale biti spremne za preuzimanje platnog poslovanja od zavoda za platni promet. Činjenica da je 40 komercijalnih banaka bilo spremno uključiti se u novi platni sustav, koji je počeo sa radom 5. siječnja 2001. godine, bila je jasan znak konstantnog napredovanja bankovnog sustava u BiH.

U 2000. godini bilo je i drugih važnih koraka koji će pridonositi razvitku jačeg i stabilnijeg bankovnog sustava u BiH, takvog koji bi mogao imati bitnu ulogu u oblasti štednje i zajmova, a time i u cijelokupnom ekonomskom razvitku u BiH. Minimalni obvezni kapital banaka stalno se povećava, svaka banka sada ima mogućnost otvaranja poslovnih jedinica u oba entiteta, u Federaciji BiH se počelo sa osiguranjem depozita, niz inozemnih banaka ušlo je na tržište, a došlo je i do znatne konsolidacije pripajanjem ili zatvaranjem banaka.

Još se mnogo treba uraditi kako bi BiH imala bankovni sustav koji bi imao vodeću ekonomsku ulogu kao bankovni sustavi u većini drugih europskih zemalja. Ali, 2000. će ostati zabilježena kao godina u kojoj se bankovni sustav konačno počeo kretati u tom smjeru. Tijekom 2001. i u narednim godinama tempo razvitka i promjena vjerojatno će se i ubrzati.

U 2000. godini desile su se dvije bitne stvari u vezi s KM valutom. Kao prvo, u srpnju su uvedene kovanice od 1 KM i 2 KM, tako da je sada ukupno pet kovanica KM. Tijekom posljednje dvije godine zabilježen je preokret ka KM valuti kao glavnoj valuti u platnim transakcijama u čitavoj BiH.

Drugi važan događaj je odobrenje Predsjedništva BiH za uvođenje novčanice od 200 KM. Značajan elemenat ove odluke je činjenica da se Predsjedništvo složilo da će postojati samo jedna verzija ove novčanice. Novčanica će biti stavljena u optjecaj tijekom 2001. godine.

U 2000. godini CBBiH je otvorila ured u Brčkom, tako da sada CBBiH ima pet filijala. Tijekom 2000. broj osoblja se povećao za 41 zbog porasta broja klijenata CBBiH, odluke o pojačanom osiguranju naših ureda, nove uloge CBBiH u domaćem platnom sustavu, kao i otvaranja Filijale u Brčkom. Na kraju 2000. godine CBBiH je imala 198 zaposlenika.

Ovom prigodom srdačno se zahvaljujem Upravnom vijeću, Upravi, rukovodstvu i svom osoblju CBBiH na doprinosu u poslovanju i kontinuiranom razvitku CBBiH tijekom 2000. godine.

*Upravno
vijeće*

Peter W. Nicholl, guverner
Predsjedatelj Upravnog vijeća

Kasim Omićević
član Upravnog vijeća

Manojlo Ćorić
član Upravnog vijeća

Jure Pelivan
član Upravnog vijeća

*Vice-
guverneri*

Kemal Kozarić
viceguverner

Ljubiša Vladušić
viceguverner

Mr. Dragan Kovačević
viceguverner

Uvod

UVOD

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Centralna banka) utemeljena je sukladno Zakonu koji je usvojio Parlament Bosne i Hercegovine 20. lipnja 1997. i počela je sa radom 11. kolovoza 1997. godine. Osnovni ciljevi i zadaci Centralne banke, utvrđeni Zakonom, suglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini, jesu:

- da postigne i održi monetarnu stabilnost tako što izdaje domaću valutu uz puno pokriće u slobodnim konvertibilnim deviznim sredstvima, sukladno aranžmanu poznatom pod nazivom currency board (karensi bord), po fiksnom tečaju: jedna konvertibilna marka za jednu njemačku marku;
- da definira i kontrolira provođenje monetarne politike Bosne i Hercegovine;
- da drži i upravlja službenim deviznim pričuvama ostvarenim izdavanjem domaće valute, na siguran i profitabilan način;
- da potpomogne ili uspostavi i održava odgovarajuće platne i obračunske sustave;
- da koordinira djelatnosti agencija za bankarstvo entiteta, nadležnih za izdavanje bankovnih licenci i vršenje supervizije banaka;
- da prima depozite od institucija na razini Bosne i Hercegovine, odnosno depozite entiteta i njihovih javnih institucija na temelju zajedničke odluke entiteta, kao i depozite komercijalnih banaka;
- da izdaje propise i smjernice za ostvarivanje djelatnosti Centralne banke, u okviru ovlasti utvrđenih Zakonom;
- da sudjeluje u međunarodnim organizacijama koje rade na učvršćivanju finansijske i ekonomske stabilnosti te da zastupa Bosnu i Hercegovinu u međuvladinim organizacijama o pitanjima monetarne politike.

Najviši organ Centralne banke je Upravno vijeće, koje je nadležno za utvrđivanje monetarne politike i kontrolu njenog provođenja, organizaciju i strategiju Centralne banke, sukladno njegovim ovlastima utvrđenim Zakonom. Upravno vijeće se sastoji od guvernera, koji je predsjedatelj, i tri člana (dva iz Federacije BiH - Bošnjak i Hrvat i jedan iz Republike Srpske - Srbin). Guverner je strani državljanin - Peter Nicholl i glavni je izvršni dužnosnik zadužen za svakodnevno poslovanje CBBiH. Postoji i izvršna Uprava Centralne banke, koju čine guverner i tri viceguvernera (koje je imenovao guverner uz odobrenje Upravnog vijeća), čiji je zadatak operativno rukovanje poslovanjem CBBiH. Osoblje CBBiH je raspoređeno u tri odjela, za koje su nadležni viceguverneri.

Poslovanje Centralne banke ostvaruje se preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice (sa sjedištem u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci, s tim što Glavna jedinica u Banjoj Luci ima i Filijalu na Palama). U 2000. godini otvorena je Filijala Centralne banke u Brčkom.

U dalnjem tekstu izvješća daje se pregled djelatnosti i rezultati poslovanja CBBiH u 2000. godini.

I. PROVOĐENJE MONETARNE POLITIKE

U2000. godini nastavljeno je uspješno provođenje i unapređivanje monetarne politike utvrđene Zakonom i Strateškim planom Centralne banke. Glavni rezultati te politike su:

- kontinuirano održavanje stabilnosti domaće valute - konvertibilne marke;
- dosljedna primjena pravila currency board-a, izdavanjem domaće valute isključivo uz puno pokriće u slobodnim konvertibilnim deviznim sredstvima. Na kraju 2000. godine CBBiH je imala neto deviznu aktivu 48 milijuna KM;
- striktna kontrola pravila currency board-a;
- osigurana potpuna zastupljenost KM u unutarnjim platnim transakcijama;
- koordinirana suradnja Centralne banke u obavljanju djelatnosti agencija za bankarstvo, nadležnih za izdavanje licenci za rad i vršenje supervizije banaka, kao i uspostavljanja standarda u poslovanju banaka sukladno praksi u zemljama razvijenog tržišta;
- okončane glavne aktivnosti na tranziciji platnog sustava prijenosom poslova unutarnjeg platnog prometa u komercijalne banke. Komercijalne banke su preuzele platni promet 5. siječnja 2001. godine. Centralna banka je ostvarila vodeću ulogu u poravnanju unutarnjih platnih transakcija putem RTGS i žiro kliringa. Ovaj projekt pomagala je međunarodna zajednica i USAID;
- upravljanje službenim deviznim pričuvama koje drži Centralna banka, prema smjernicama Upravnog vijeća, tako da se njihovo investiranje vrši na siguran i najbolji način. Devizne pričuve na početku rada Centralne banke iznosile su 132 milijuna KM i porasle su na 1 milijadru na kraju 2000. godine;
- odgovarajuća suradnja o pitanjima iz djelokruga Centralne banke sa institucijama na državnoj razini - Predsjedništvom BiH, Vijećem ministara BiH i Parlamentom BiH, kao i institucijama oba entiteta - osobito ministarstvima financija, zavodima za platni promet, agencijama za bankarstvo, kao i s relevantnim međunarodnim finansijskim institucijama - prvenstveno s Međunarodnim monetarnim fondom.

U proteklom troipolgodišnjem razdoblju svog funkcioniranja Centralna banka Bosne i Hercegovine uspješno je poslovala, pa i u 2000. godini. Obavljala je svoje ciljeve i zadatke utvrđene Zakonom i potvrdila svoju ulogu i afirmaciju u Bosni i Hercegovini i šire. To je uspješna institucija koja je dala svoj doprinos u unapređenju monetarne politike i koordinaciji sa agencijama za bankarstvo.

Centralna banka Bosne i Hercegovine je na zahtjev komercijalnih banaka obavljala poslove kupnje i prodaje KM i vodila stanje računa pričuva za komercijalne banke. U 2000. godini ukupno je prodato 1.414 milijuna KM, a kupljeno 1.288 milijuna KM.

Upravljanje deviznim pričuvama Centralne banke BiH u 2000. godini vršeno je sukladno Smjernicama o investiranju deviznih pričuva CBBiH, koje je utvrdilo Upravno vijeće, te zaključcima Investicijskog komiteta. Investiranje je obavljano na bazi tih smjernica i izabrana je lista banaka s odgovarajućim rejtingom u koje je vršeno investiranje. Devizna sredstva su plasirana na siguran i profitabilan način.

U 2000. godini službene devizne pričuve kojima rukuje CBBiH povećane su za 179 milijuna DEM, tako da su krajem godine iznosile 1.044,6 milijuna DEM. U ovom iznosu sadržani su depoziti kod inobanaka 983,3 milijuna KM, strana valuta u gotovini 38,1 milijun KM i držanje SDR 23,2 milijuna KM. Isto tako, devizna sredstva (devizna aktiva) kojima rukuju komercijalne banke povećana su za 112,2 milijuna i dosegla su krajem godine iznos od 960,6 milijuna DEM.

Kretanje devizne aktive kod bankovnog sektora 1997. - 2000. godine

	u milijunima s jednom decimalom DEM/KM				
	31.12.97.	31.12.98.	31.12.99.	30.09.00.	31.12.00.
1. Centralna banka	144,1	283,3	865,7	942,7	1.044,6
2. Zavodi za platni promet	355,8	282,6	-	-	-
Ukupno monetarne vlasti (1+2)	499,9	565,9	865,7	942,7	1.044,6
3. Komercijalne banke	657,8	604,7	848,4	974,8	960,6
- FBiH	487,7	430,0	766,2	880,0	870,1
- Republika Srpska	170,1	174,7	82,2	94,8	90,5
UKUPNA DEVIZNA AKTIVA (1+2+3)	1.157,7	1.170,6	1.714,1	1.917,5	2.005,2

U srpnju 2000. godine puštene su u optjecaj kovanice od 1 KM i 2 KM i okončane su sve pripremne aktivnosti za izdavanje novčanice od 200 KM. Dizajn novčanice utvrdilo je Upravno vijeće, a Odluku o odobrenju dizajna donijelo je Predsjedništvo BiH.

U domenu pravnih poslova, donošenjem akata o unutarnjem ustrojstvu Centralne banke i akata kojima se reguliraju njene osnovne funkcije i djelatnosti, omogućeno je sveobuhvatno, unificirano postupanje i djelovanje u okviru nadležnosti CBBiH. Sukladno reformi platnog sustava pripremljena je odgovarajuća pravna regulativa, kao i reguliranje pravnih pitanja u vezi s poslovanjem Centralne banke s međunarodnim finansijskim institucijama i zajedničkim institucijama BiH.

U 2000. godini u CBBiH ostvareno je komunikacijsko povezivanje računalne mreže putem komutirane linije, implementacija e-mail servera Exchange 5.5 u računalnoj mreži CBBiH, razmjena podataka između organizacijskih dijelova CBBiH. Uspostavljena je organizacija sustava arhiviranja podataka na serverima i aktiviranje novih knjigovodstvenih aplikacija za Filijalu Brčko. Izvršena je integracija računalnih mreža, što je osoblju CBBiH omogućilo međusobnu razmjenu podataka i interne elektronske pošte.

Centralna banka Bosne i Hercegovine izradila je za 2000. godinu proračun i dva rebalansa proračuna. Izrađeni su godišnji obračun za 1999. godinu i izvješća u vezi s godišnjim obračunom, koja su kontrolirali ovlašteni revizori, i dostavljeni su nadležnim organima BiH.

Reforma platnog sustava

Vijeće ministara BiH prihvatio je 1999. godine strategiju za temeljitu reformu domaćeg platnog sustava BiH, koju je predložila međunarodna zajednica. Bit strategije bilo je prebacivanje domaćih plaćanja sa zavoda za platni promet, koji su imali monopol na pomenute platne transakcije, na poslovne banke i, po završetku tog zadatka, konačno zatvaranje zavoda za platni promet.

U veljači 2000. godine Upravno vijeće CBBiH odlučilo je da CBBiH treba da ima vodeću ulogu u planiranju i uspostavljanju novih klirinških sustava koji bi se koristili u reformiranom platnom sustavu u BiH. Ovu odluku usvojilo je i Platno vijeće BiH.

CBBiH je od USAID primila donaciju za financiranje izgradnje novih klirinških kuća. Odlučeno je da se formiraju dvije klirinške kuće: RTGS (sustav bruto poravnanja u realnom vremenu) za poravnanja transakcija velikih vrijednosti i bulk ţiro sustav za veliki opseg transakcija male vrijednosti. Ţiro sustav se vodi preko klirinških središta lociranih u glavnim jedinicama CBBiH u Banjoj Luci, Mostaru i Sarajevu.

Raspisani su odvojeni tenderi za ova dva sustava, ali je oba tendera dobila firma Logica iz Londona. U slučaju ţiro kliring kuće, tender su zajednički dobili Logica i Halcom iz Slovenije. Vrijeme je bilo vrlo kratko da se ne bi prekoračio rok, a to je kraj 2000. godine, koji je postavila međunarodna zajednica i prihvatio Vijeće ministara BiH. Zahvaljujući napornom radu i dobroj suradnji između nabavljača, komercijalnih banaka, ministarstava finansija, agencija za bankarstvo i CBBiH, novi platni sustav je mogao početi funkcionirati 5. siječnja 2001. godine. Nove klirinške kuće u BiH slične su onima koje su u uporabi u mnogim drugim europskim zemljama, tako da sada BiH može reći da ima moderan platni sustav. Projekt klirinške kuće je implementiran u kraćem roku nego i u jednoj drugoj zemlji. Ovo je priznanje svima koji su bili uključeni u projekt i dokaz da je u BiH moguće brzo i efikasno implementirati kompleksan projekt.

Bankovni sektor

Efikasan, učinkovit i siguran bankovni sektor krucijalni je dio tržišne ekonomije. Prvo, ohrabruje ljudе na štednju, pružajući im kvalitetne instrumente štednje. Drugo, unapređuje investicijski i ekonomski rast, usmjeravajući takvu štednju na pojedince i kompanije koji žele da posude novac kako bi finansirali otvaranje ili proširenje svojih poslova.

Ali BiH još uvijek nema efikasan i učinkovit bankovni sustav. Bankovni sustav u BiH još uvijek je relativno slab i iscjepan i igra samo ograničenu ulogu u ekonomiji, s obzirom na to da je razina štednje koju stanovništvo drži u bankama niska, a krediti koje odobravaju banke za finansiranje biznisa ili privatnog sektora također su niski.

U 2000. godini ova slika počela se mijenjati. Prvo, kao što je rečeno u prethodnom odjeljku, platni sustav je fundamentalno reformiran. Drugo, Vlada Republike Srpske usvojila je amandman na svoj Zakon o bankama, čime je otvorila mogućnost banci koja je ovlaštena u jednom entitetu BiH da otvori filijalu u drugom entitetu. Jedna banka iz Federacije BiH dobila je odobrenje od Agencije za bankarstvo Republike Srpske da otvori filijalu u Republici Srpskoj krajem 2000., a druge banke iz oba entiteta su dobile odobren

je početkom 2000. godine. Treće, većina banaka u državnom vlasništvu konačno su doobile suglasnost na svoje početne bilance stanja, nakon čega su ušle u fazu privatizacije. Ali je progres privatizacije banaka tijekom 2000. nastavio biti veoma spor. Četvrto, utemeljena je Agencija za osiguranje depozita u Federaciji BiH, a uskoro treba da počne raditi i agencija za osiguranje depozita u Republici Srpskoj. Peto, veći broj inozemnih banaka počeo je sa radom u BiH tako što su izravno podnijele zahtjev za izdavanje dozvole za rad ili kupujući dionice u već postojećoj banci. Povećana inozemna konkurenca bit će veoma pozitivna za BiH ekonomiju. Pružit će deponentima i primateljima kredita veći izbor i primorat će lokalne banke da unaprijede asortiman i kvalitetu bankovnih usluga koje nude.

Pred BiH je još uvijek dug put da bi imala bankovni sektor koji može odigrati glavnu ekonomsku ulogu kakvu imaju bankovni sektori u većini drugih zemalja u Europi. Ali, 2000. će biti zabilježena kao godina u kojoj se bankovni sektor konačno počeo kretati u ovom smjeru i sigurno će se povećati i brzina promjene tijekom 2001. godine.

Kontrola

II. KONTROLNA FUNKCIJA

UCentralnoj banci uspostavljena je redovita kontrolna funkcija radi kontrole rizika u poslovanju Centralne banke BiH kao i pravilne primjene općih propisa koji se odnose na njeno poslovanje.

U 2000. godini težište kontrole usmjeren je na nadgledanje deviznih pričuva Centralne banke BiH, nadgledanje bilance monetarne pasive CBBiH osobito novčanica KM, kontrolu primjene pravila currency board-a, kontrolu prihoda i rashoda CBBiH, reviziju platnih biroa odnosno klirinških kuća i komercijalnih banaka s kojima CBBiH ima zaključene agentske sporazume o čuvanju gotovine KM, te kontrolu rada organizacijskih jedinica CBBiH.

U okviru Proračuna CBBiH za 2000. godinu praćeni su monetarni prihodi i nemonetarni rashodi na razini CBBiH i na razini glavnih jedinica.

Izvršena je kontrola materijalnog poslovanja u Centralnoj banci BiH u 1999. godini, o čemu je sačinjeno izvješće sa prijedlogom mjera. Kontrolori su izvršili reviziju "stavke na putu" kod svih platnih biroa i kontrolu gotovinskog i bezgotovinskog plaćanja kod platnih biroa te knjiženja ovih plaćanja kod poslovnih jedinica Centralne banke BiH. Osobita pažnja posvećena je pregledu i kontroli gotovine KM, koji se drže kod platnih biroa u zemlji.

Izvršena je izvanredna kontrola gotovine KM kod poslovnih jedinica ZPP Sarajevo i ZAP Mostar, sukladno pismu guvernera broj: 01-1098/99 od 16.12.1999. godine, odnosno kod onih poslovnih jedinica kod kojih su utvrđene nepravilnosti prilikom redovitog pregleda gotovine KM u 1999. godini. Izvanrednom kontrolom konstatirano je da su ranije utvrđene nepravilnosti otklonjene. Osobita pažnja, tijekom godine, posvećena je kontroli trezora Centralne banke BiH, kao i sudjelovanju u davanju primjedbi i sugestija na pravilnike Centralne banke BiH.

U 2000. godini ukupno je pregledano 26 jedinica platnih biroa. O izvršenim pregledima i kontroli glavni kontrolor dostavlja odgovarajućim organima banke (guverneru, Upravnom vijeću, Upravi, rukovoditeljima organizacijskih jedinica) pisana izvješća, u kojima su prikazani nalazi, dane primjedbe i sugestije za otklanjanje eventualno uočenih propusta i proceduralnih manjkavosti u poslovanju.

Tijekom 2000. godine organima CBBiH dostavljeno je 20 pisanih izvješća koja se odnose na kontrolu gotovine KM u trezorima i blagajnama (Izvješće je upućeno svim ravnateljima platnih biroa na razini BiH), Izvješće o izvršenoj izvanrednoj kontroli ZPP Sarajevo i ZAP Mostar, Izvješće o kontroli gotovine KM trezora CBBiH, Izvješće o kontroli Odjeljenja za devizno poslovanje CBBiH i Izvješće o reorganizaciji Odjela za bankovne usluge CBBiH u 1999. godini s mišljenjem i prijedlogom mjera, te Izvješće o izvršenoj kontroli materijalnog poslovanja u CBBiH s prijedlogom mjeta.

III. ORGANIZACIJA CENTRALNE BANKE BiH

Organizacijska struktura Centralne banke postavljena je tako da se zadovolje potrebe za uspješno obavljanje njene ukupne djelatnosti utvrđene Zakonom o CBBiH.

Najviši organ Centralne banke je Upravno vijeće, koje čine guverner i tri člana - dva iz Federacije BiH i jedan iz Republike Srpske. Upravno vijeće je tijekom 2000. godine na svojim sjednicama, koje se održavaju prema potrebi, a najmanje jednom mjesечно, razmatralo sva bitna pitanja iz djelokruga ostvarivanja temeljnih ciljeva i zadataka Centralne banke BiH.

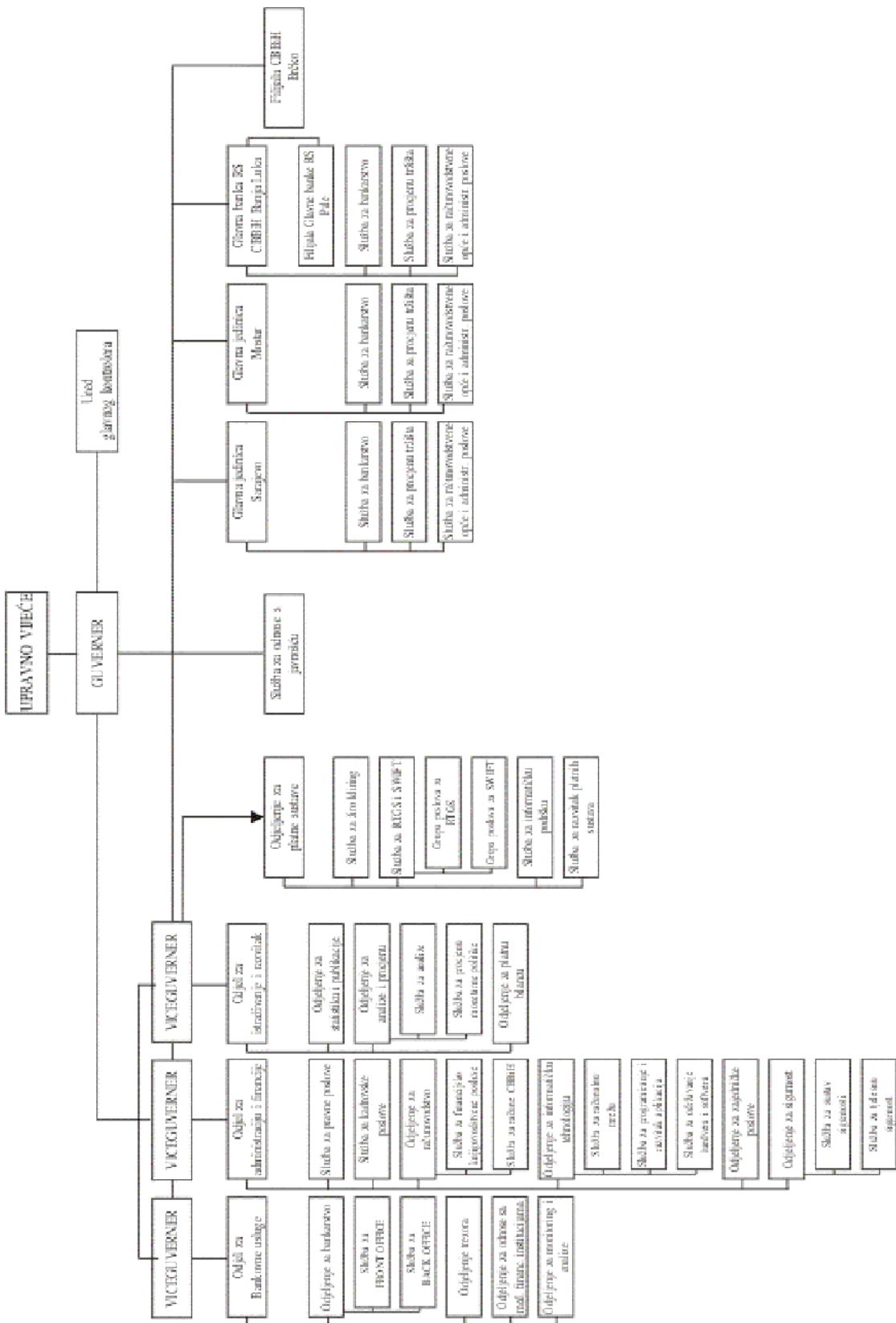
Strateške smjernice Centralne banke daje Upravno vijeće, a Uprava, koju čine guverner, kao glavni izvršni dužnosnik, i tri viceguvernera, provodi strategiju. Uprava je nadležna i odgovorna za operativno rukovodjenje tekućim poslovima i ostvarivanje ciljeva i zadataka utvrđenih Zakonom o CBBiH i Strateškim planom, kao i odlukama Upravnog vijeća. U 2000. godini Upravno vijeće je održalo 20 sjednica, a sastanci Uprave održavaju se dva puta tjedno.

Svi poslovi Centralne banke grupisani su u organizacijsku strukturu prema svojoj naravi u tri odjela, na čelu kojih se nalaze viceguverneri. Centralna banka ima tri glavne jedinice: u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci, s tim što u okviru Glavne jedinice Banja Luka posluje i Filijala sa sjedištem u Palama. U 2000. godini Centralna banka je otvorila Filijalu sa sjedištem u Brčkom.

Sukladno uvođenju novog platnog sustava u Bosni i Hercegovini, u Centralnoj banci BiH izvršeno je organizacijsko prilagođavanje osnivanjem Direkcije za platne sustave i Službe za platne transakcije Centralne banke BiH.

Tijekom 2000. godine primljen je 41 službenik, tako da Centralna banka ima 198 zaposlenika. Tijekom rada u Centralnoj banci BiH osoblje je redovito obučavano za uspješan rad.

Organizacijsku strukturu Centralne banke pokazuje sljedeća shema:

IV. MONETARNA KRETANJA

Monetarna kretanja obuhvaćaju novčanu masu, deviznu aktivu i pasivu, kredite, kapital banaka i neto ostale stavke.

Novčanu masu M2 čine monetarni agregati, novac u užem smislu M1 i kvazinovac QM. Monetarni agregat M1 obuhvaća gotov novac izvan banaka i depozite po viđenju u domaćoj valuti. Monetarni agregat QM obuhvaća štedne i oročene depozite u domaćoj valuti, depozite po viđenju u stranoj valuti i štedne i oročene depozite u stranoj valuti. Depoziti po viđenju i štedni i oročeni depoziti odnose se na sredstva županija, općina, fondova, poduzeća i privatnog sektora (nebankovne finansijske institucije, nefinansijska privorna poduzeća, neprofitne organizacije, kućanstva i ostalo).

1. Novčana masa

Na dan 31. prosinca 2000. godine novac u širem smislu (M2) iznosio je 2.467 milijuna KM i u usporedbi sa stanjem 31. prosinca 1999. godine veći je za 302 milijuna KM (13,9%). U strukturi novčane mase novac u užem smislu (M1) sudjeluje sa 56,8% a kvazinovac (QM) sa 43,2%.

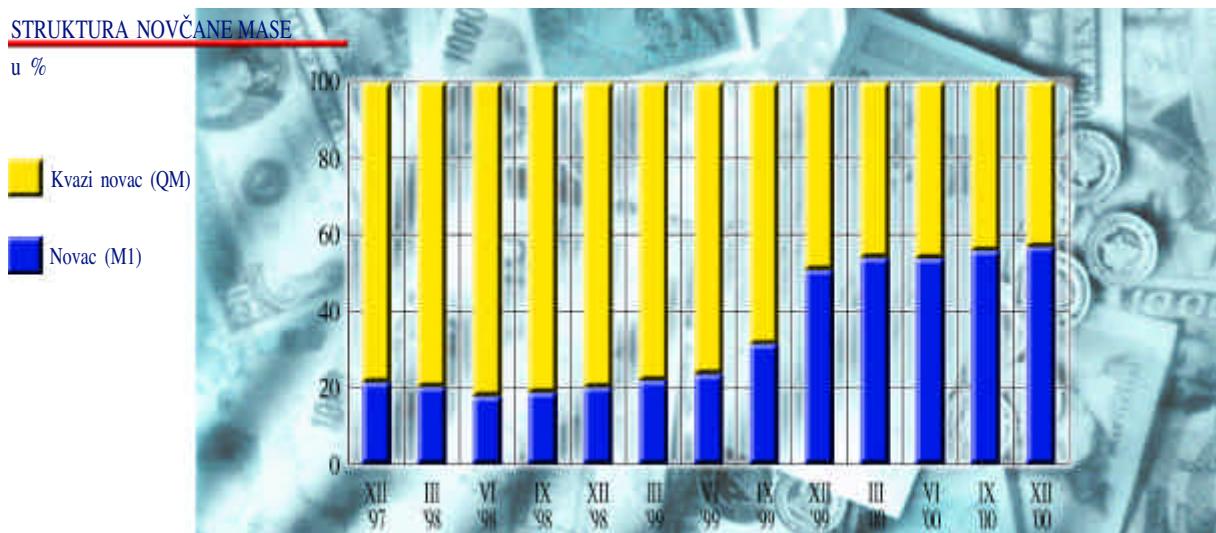
Pregled strukture novčane mase krajem prosinca 1999. i tijekom 2000. godine daje se u sljedećoj tabeli:

	u milijunima KM									
	31.12.97.		31.12.98.		31.12.99.		30.09.00.		31.12.00.	
	iznos	%	iznos	%	iznos	%	iznos	%	iznos	%
NOVČANA MASA (M2)	2.165	100	2.115	100	2.239	100	2.324	100	2.467	100
1. Novac (M1)	1.100	50,8	1.141	53,9	1.206	53,9	1.297	55,8	1.402	56,8
-Gotovina izvan banaka	515	23,8	504	23,8	532	23,8	546	23,5	652	26,4
-Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	585	27,0	637	30,1	674	30,1	751	32,3	750	30,4
2. Kvazinovac (QM)	1.065	49,2	974	46,1	1.033	46,1	1.027	44,2	1.065	43,2
-Oročeni štedni depoziti u domaćoj valuti	23	1,1	37	1,7	55	2,4	64	2,8	78	3,2
-Ukupni depoziti u stranoj valuti (po viđenju i oročeni)	1.042	48,1	937	44,4	978	43,7	963	41,4	987	40,0

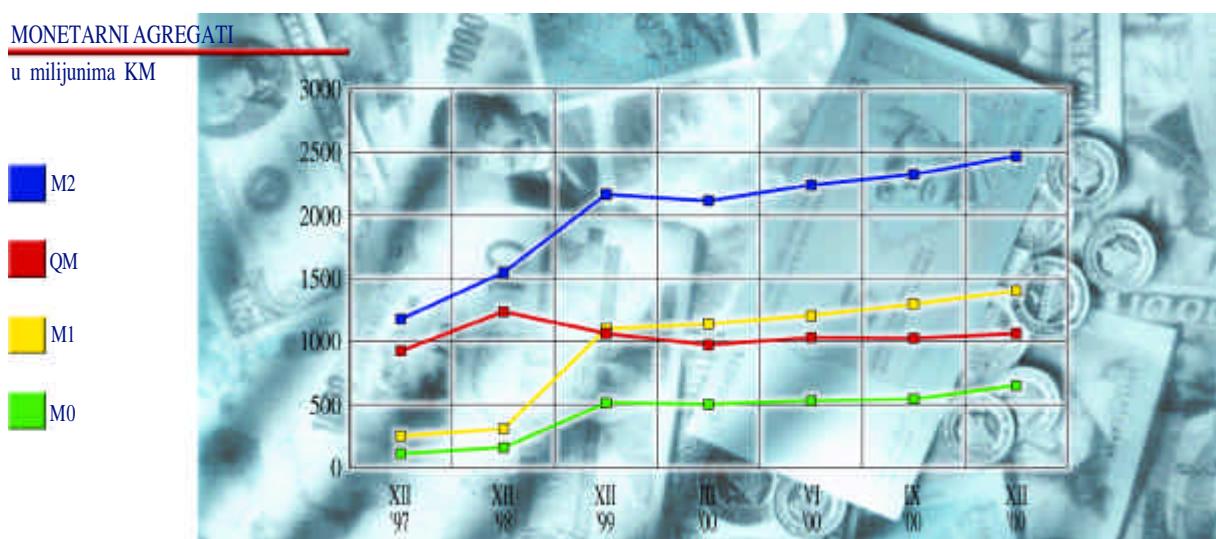
Izvor podataka: Centralna banka BiH, Komercijalne banke BiH

Novac u užem smislu (M1) obuhvaća gotovinu izvan banaka i depozite po viđenju u domaćoj valuti i 31.12.2000. godine iznosio je 1.402 milijuna KM. U usporedbi sa stanjem krajem 1999. godine veći je za 302 milijuna KM (27,5%), što je djelomice bilo uvjetovano zamjenom DEM gotovine i DEM depozita. Može se konstatirati da 2000. godinu karakterizira porast novčanog agregata M1. Naime, depoziti po viđenju u domaćoj valuti porasli su za 165 milijuna KM (28,2%), a gotovina izvan banaka za 137 milijuna KM (26,6%).

Kvazinovac (QM) iznosio je 1.065 milijuna KM. Oročeni štedni depoziti u domaćoj valuti iznose 78 milijuna KM i veći su za 55 milijuna KM, odnosno za više od dva puta. Depoziti po viđenju u stranoj valuti su 559 milijuna KM i u usporedbi sa stanjem krajem prošle godine veći su za 94 milijuna KM (20%). Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti iznose 428 milijuna KM i u usporedbi sa stanjem ostvarenim krajem prošle godine manji su za 149 milijuna KM (25,9%).

U depozite po viđenju u stranoj valuti i štedne i oročene depozite u stranoj valuti nisu uključene obveze po staroj deviznoj štednji.

Trend kretanja monetarnih agregata M1 i QM uvjetovan je kretanjem monetarne baze (valuta u optjecaju i depoziti kod Centralne banke) i njenom multiplikacijom u bankovnom sektoru.

Neto devizne pričuve predstavljaju razliku između devizne aktive (gotovina i plasmani u stranoj valuti) i devizne pasive (obveze prema nerezidentima). Sukladno currency board aranžmanu, neto devizne pričuve služe za pokriće monetarne pasive Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Neto devizne pričuve 1.12.2000. godine iznosile su 1.021 milijun KM i veće su u odnosu na stanje 31.12.1999. godine za 155 milijuna KM ili 17,9%. Povećanje neto deviznih pričuva izravno je utjecalo na rast novca u optjecaju i jačanje monetarne baze.

Neto slobodne devizne pričuve, koje predstavljaju razliku između neto devizne aktive i monetarne pasive, u odnosu na stanje 31.12.1999., porasle su za 19 milijuna KM ili 65,5% i na kraju 2000. godine iznosile su 48 milijuna KM. Na ovako visok rast neto deviznih pričuva utjecala je prodaja KM, ali i dobro upravljanje deviznim pričuvama.

Pregled kretanja neto deviznih pričuva daje se u sljedećoj tabeli:

milijuna KM god/mjesec	Neto devizne pričuve					Monetarna pasiva			Neto slobodne pričuve (višak pokrića)	
	Aktiva		Pasiva Obveze prema nerez.	Valuta u optjecaju	Kreditna bilanca rezidenata					
	Gotovina	Investicije			6	7	8=6+7			
Kolona	1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=5-8	
početno stanje										
11.08.1997.	4	128	132	0	132	101	31	132	0	
1997/08	4	123	127	0	127	99	28	127	0	
1997/12	6	138	144	0	144	114	46	160	-16	
1998/03	6	126	132	0	132	102	35	137	-5	
1998/06	8	145	153	0	153	85	38	123	30	
1998/09	30	188	218	0	218	113	75	188	30	
1998/12	33	250	283	0	283	168	86	254	29	
1999/03	11	298	309	0	309	177	103	280	29	
1999/06	31	317	348	0	348	208	111	319	29	
1999/09	37	381	418	0	418	264	124	388	30	
1999/12	84	782	866	0	866	539	298	837	29	
2000/03	27	829	856	0	856	531	292	823	33	
2000/06	22	858	880	0	880	561	283	844	36	
2000/09	26	916	942	0	942	580	320	900	42	
2000/12	38	983	1021	0	1021	696	277	973	48	

Izvor podataka: Centralna banka BiH

* Obveze prema nerezidentima 31.12.2000. godine iznosile su 200 tisuća KM

2. Bilanca stanja aktive i pasive komercijalnih banaka
31.12.2000

* Podaci
komercijalnih
banaka
Federacije BiH
su privremeni.

Red.broj	OPIS	Federacija BiH*	Republika Srpska	UKUPNO
	DOMAĆA AKTIVA - UKUPNO	2.293,6	1.011,0	3.304,6
1.	Pričuve	265,5	21,9	287,4
2.	Potraživanja od generalne vlade	27,3	6,4	33,7
3.	Potraživanja od nefinansijskih poduzeća	1.624,2	960,6	2.584,8
4.	Potraživanja od stanovništva	376,6	22,1	398,7
	DEVIZNA AKTIVA - UKUPNO	870,1	90,5	960,6
	Kratkoročna devizna aktiva	842,3	89,9	932,2
1.	Devize u trezorima banaka	77,1	22,9	100,0
2.	Devizni čekovi	9,3	-	9,3
3.	Potraživanja od nerezidentnih banaka	160,7	48,2	208,9
4.	Potraživanja od nerezid. nebanskarskih institucija	575,3	18,1	593,4
5.	Ostalo	19,9	0,7	20,6
	Dugoročna devizna aktiva	27,8	0,6	28,4
1.	Potraživanja od nerezidentnih banaka	6,6	-	6,6
2.	Vrijednosni papiri u str. sredst. plaćanja	14,1	-	14,1
3.	Ostalo	7,1	0,6	7,7
	UKUPNA AKTIVA	3.163,7	1.101,5	4.265,2

* Podaci
komercijalnih
banaka
Federacije BiH
su privremeni.

Red.broj	OPIS	Federacija BiH*	Republika Srpska	UKUPNO
	DOMAĆA PASIVA - UKUPNO	2.159,6	528,6	2.688,2
1.	Depoziti generalne vlade	103,3	39,9	143,2
2.	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	597,6	152,3	749,9
3.	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	488,9	65,6	554,5
4.	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valutu	66,8	11,1	77,9
5.	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valutu	411,9	16,3	428,2
6.	Obveznice	-	4,4	4,4
7.	Kapitalni računi	777,4	319,6	1.097,0
8.	Ostale stavke	-286,3	-80,6	-366,9
	DEVIZNA PASIVA - UKUPNO	1.004,1	572,9	1.577,0
	Kratkoročna devizna pasiva	179,2	58,9	238,1
1.	Obveze prema nerezidentnim bankama	13,8	52,1	65,9
2.	Obveze prema nerezid. nebankovnim institucijama	158,6	6,7	165,3
3.	Ostalo	6,8	0,1	6,9
	Dugoročna devizna pasiva	824,9	514,0	1.338,9
1.	Obveze prema nerezidentnim bankama	8,4	8,3	16,7
2.	Obveze prema nerezid. nebankovnim institucijama	810,6	505,7	1.316,3
3.	Ostalo	5,9	-	5,9
	UKUPNA PASIVA	3.163,7	1.101,5	4.265,2

Izvor podataka: komercijalne banke BiH

U ukupnoj aktivi banaka (4.265 milijuna KM) domaća aktiva sudjeluje sa 77%, a devizna aktiva sa 23%. U okviru domaće aktive značajnije stavke su pričuve banaka (287 milijuna KM, koje se drže kao obvezna pričuva i slobodni dio tekuće likvidnosti banaka), zatim potraživanja banaka od gospodarskih poduzeća po odobrenim kratkoročnim i dugoročnim kreditima (2.585 milijuna KM), te potraživanja po odobrenim kreditima stanovništvu (399 milijuna KM).

U okviru devizne aktive, koja iznosi 960 milijuna KM/DEM, na kratkoročnu deviznu aktivu odnosi se 97%. Od toga gotovina u devizama predstavlja 11%, devizni čekovi 1%, potraživanja banaka za deponovana sredstva na svojim računima kod inobanaka 22%, potraživanja od nerezidentnih nebanskovnih institucija 64% i ostala devizna potraživanja 2%.

Ukupna pasiva banaka u ravnoteži je sa ukupnom aktivom (4.265 milijuna KM), od čega se na domaću pasivu odnosi 63% i na pasivu u devizama 37%.

U strukturi domaće pasive, koja iznosi 2.688 milijuna KM, značajnije stavke su depoziti po viđenju u domaćoj valuti 750 milijuna KM (od čega depoziti gospodarskih poduzeća 454 milijuna KM), depoziti po viđenju u stranoj valuti 554 milijuna KM (od čega su depoziti gospodarskih poduzeća 382 milijuna KM i depoziti stanovništva 158 milijuna KM), te oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti 428 milijuna KM (u tome depoziti gospodarskih poduzeća 116 milijuna KM i depoziti stanovništva 272 milijuna KM).

Ukupni kapital komercijalnih banaka u BiH na temelju podataka komercijalnih banaka iznosi 1.097 milijuna KM, od toga u bankama u Federaciji BiH 777 milijuna KM i u Republici Srpskoj 320 milijuna KM.

U domaćoj pasivi pod pozicijom ostale stavke iskazan je neto iznos s negativnim saldom 367 milijuna KM i predstavlja rezultat međubankovnih odnosa.

U okviru devizne pasive, koja iznosi 1.577 milijuna KM, najveći iznos od 1.316 milijuna KM predstavljaju: obveze po dugoročnim inokreditima do 1992. godine, obveze po inozemnim komercijalnim kreditima i obveze po ostalim dugoročnim kreditima, obveze po dugoročnim deviznim kreditima prema međunarodnim finansijskim institucijama i obveze po dugoročnim deviznim kreditima prema povezanim bankama.

V. GOSPODARSKA KRETANJA**1. Bruto domaći proizvod**

Prema podacima zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod (BDP) iskazan po tekućim cijenama u Federaciji BiH u 1999. godini (konačni podaci) iznosio je 3.356 milijuna USD. Bruto domaći proizvod po stanovniku u 1999. godini je 1.195 USD i veći je za 5,2% u odnosu na prethodnu godinu.

Bruto domaći proizvod u Republici Srpskoj u 1999. godini (revidirani podaci) iznosio je 1.192 milijuna USD. Bruto domaći proizvod po stanovniku je 823 USD i veći je za 10,8% u odnosu na 1998. godinu.

Ostvareni bruto domaći proizvod u Bosni i Hercegovini po entitetima daje se u sljedećoj tabeli:

* Podaci korigirani sukladno SNA-93 metodologiji

** Prethodni rezultat

	Federacija BiH			Republika Srpska			Ukupno BiH		
	1997.*	1998.*	1999.	1997.	1998.	1999.**	1997.	1998.	1999.
Bruto domaći proizvod									
- u milijunima KM	4.943	5.602	6.142	1.619	1.837	2.181	6.562	7.439	8.323
- u milijunima USD	2.840	3.183	3.356	932	1.062	1.192	3.773	4.245	4.548
Broj stanovnika	2.790.000	2.801.000	2.829.774	1.409.835	1.428.798	1.448.537	4.199.835	4.229.798	4.278.311
BDP - po stanovniku									
- u KM	1.774	2.000	2.187	1.148	1.285	1.506	1.562	1.759	1.945
- u USD	1.019	1.136	1.195	661	743	823	898	1.003	1.063

Izvor podataka: zavodi za statistiku

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD

u milijunima USD

1997

1998

1999

2. Industrijska proizvodnja

Industrijska proizvodnja u Federaciji BiH u 2000. godini prati se po novoj metodologiji, tako da je došlo do promjene grupisanja namjene industrijskih proizvoda. U odnosu na prosječno ostvarenu proizvodnju u 1999. godini, ukupna proizvodnja veća je za 8,8 %, na šta je najveći utjecaj imalo povećanje proizvodnje energije, koja u ukupnoj industrijskoj proizvodnji sudjeluje sa 35,34%. Industrijska proizvodnja bila je najintenzivnija u četvrtom kvartalu, kada je zabilježila rast od 17,8% do 21,7%.

U Republici Srpskoj industrijska proizvodnja je u 2000. godini veća za 5,6% u odnosu na proizvodnju u prošloj godini. U prošloj godini najveći porast ostvarila je proizvodnja obojenih kovina i bazna kemijska industrija.

Promatrano po namjeni, u odnosu na prosječno ostvarenu proizvodnju u 1999. godini, proizvodnja materijala za reprodukciju tijekom 2000. godine veća je za 8,6%, proizvodnja sredstava rada za 2,3%, dok je proizvodnja robe za široku potrošnju manja za 1,5%.

3. Izvoz i uvoz robe

Na temelju iskazanih vrijednosti izvoza i uvoza robe u BiH*, u razdoblju siječanj-prosinac 2000. godine iz Bosne i Hercegovine izvezeno je robe u vrijednosti 2.057 milijuna KM, što je za 50% više nego u prethodnoj godini. Od ukupne vrijednosti izvoza, 59,4% je izvezeno iz Federacije BiH i 40,6% iz Republike Srpske. U istom razdoblju uvezeno je robe u vrijednosti 7.642 milijuna KM ili za 26% više od ostvarenog uvoza u 1999. godini. Od ukupne vrijednosti uvoza, 77,4% uvezeno je u Federaciju BiH i 22,6% u Republiku Srpsku. Negativan saldo robne razmjene Bosne i Hercegovine sa inozemstvom u 2000. godini iznosio je 5.585 milijuna KM s tendencijom rasta iz godine u godinu, a postotak pokrivenosti uvoza izvozom 26,9%.

Bosna i Hercegovina - vanjskotrgovinski promet

u milijunima KM

OPIS	1998	1999**	2000	Indeks 99/98	Indeks 00/99
Izvoz robe	1.043	1.375	2.057	132	150
Uvoz robe	5.120	6.048	7.642	118	126
Saldo izvoza i uvoza robe	-4.077	-4.673	-5.585		
Postotak pokrivenosti uvoza izvozom	20,4	22,7	26,9		

* Podaci o izvozu i uvozu robe za FBiH koje je dostavila Carinska uprava FBiH konačni su, a podaci koje je objavio Zavod za statistiku FBiH su privremeni.
Podaci

Republičkog zavoda za statistiku RS o izvozu i uvozu robe za Republiku Srpsku su konačni

** Konačni podaci Zavoda za statistiku FBiH (Statistički bilten Federacije BiH broj 2/2000)

Federacija BiH - vanjskotrgovinski promet

u milijunima KM

OPIS	1998	1999**	2000	Indeks 99/98	Indeks 00/99
Izvoz robe	619	950	1.222	153	129
Uvoz robe	3.728	4.459	5.912	120	133
Saldo izvoza i uvoza robe	-3.109	-3.509	-4.690		
Postotak pokrivenosti uvoza izvozom	16,6	21,3	20,7		

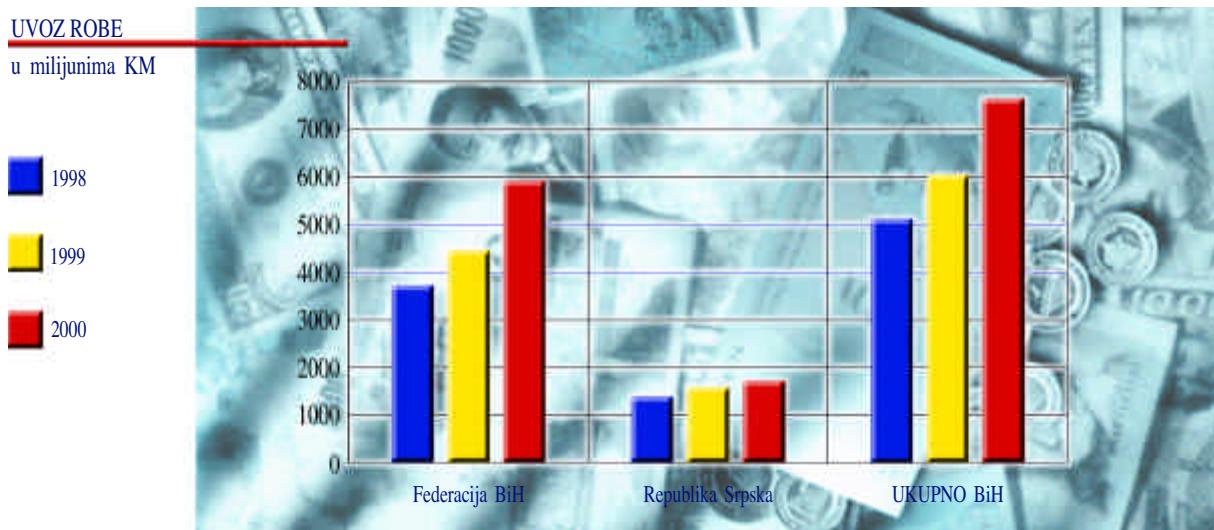
** Konačni podaci Zavoda za statistiku FBiH (Statistički bilten Federacije BiH broj 2/2000)

Republika Srpska - vanjskotrgovinski promet

u milijunima KM

OPIS	1998	1999	2000	Indeks 99/98	Indeks 00/99
Izvoz robe	424	425	835	100	196
Uvoz robe	1.392	1.589	1.730	114	109
Saldo izvoza i uvoza robe	-968	-1.164	-895		
Postotak pokrivenosti uvoza izvozom	30,5	26,7	48,3		

Izvoz i uvoz robe za Federaciju BiH, Republiku Srpsku i Bosnu i Hercegovinu, po godinama, daju se u sljedećim grafikonima:

BiH - izvoz i uvoz robe po zemljama namjene/podrijetla u 2000. godini

u tisućama KM

Naziv zemlje	IZVOZ ROBE			UVOZ ROBE			SALDO
	Iznos	Učešće u %	Indeks 00/99	Iznos	Učešće u %	Indeks 00/99	Iznos
1	2	3	4	5	6	7	8=2-5
UKUPNO	2.057.074	100,0	150	7.642.008	100,0	126	-5.584.934
Italija	480.865	23,4	179	1.218.799	15,9	125	-737.934
SR Jugoslavija	444.282	21,6	182	432.567	5,7	113	11.715
Švicarska	284.336	11,9	-	165.829	2,6	-	118.507
Njemačka	188.870	9,2	131	819.448	10,7	129	-630.578
Hrvatska	161.771	7,9	80	1.576.166	20,6	155	-1.414.395
Slovenija	110.018	5,3	114	1.083.228	14,2	144	-973.210
Austrija	91.115	4,4	146	430.356	5,6	149	-339.241
Francuska	13.596	2,6	-	80.182	0,7	-	-66.586
Mađarska	7.053	0,3	100	356.541	4,7	120	-349.488
Ostale	275.168	13,4	-	1.478.892	19,4	-	-1.203.724

Promatrano po zemljama namjene/podrijetla, u 2000. godini iz Bosne i Hercegovine je od ukupno ostvarenog izvoza robe najviše izvezeno u Italiju u vrijednosti 481 milijun KM (23,4%) i SR Jugoslaviju 444 milijuna KM (21,6%). U istom razdoblju u BiH najviše robe uvezeno je iz Hrvatske u vrijednosti 1.576 milijuna KM (20,6%), Italije 1.219 milijuna KM (15,9%) i Slovenije 1.083 milijuna KM (14,2%).

FBIH - izvoz i uvoz robe po zemljama namjene/podrijetla u 2000. godini

u tisućama KM

Naziv zemlje	IZVOZ ROBE			UVOZ ROBE			SALDO
	Iznos	Učešće u %	Indeks 00/99	Iznos	Učešće u %	Indeks 00/99	Iznos
1	2	3	4	5	6	7	8=2-5
UKUPNO	1.221.705	100,0	129	5.911.631	100,0	133	-4.689.926
Švicarska	239.801	19,6	209	156.258	2,6	165	83.543
Italija	212.279	17,4	107	1.103.200	18,7	133	-890.921
Njemačka	154.972	12,7	125	694.911	11,8	125	-539.939
Hrvatska	145.005	11,9	74	1.453.671	24,6	151	-1.308.666
SR Jugoslavija	122.716	10,0	202	27.144	0,5	157	95.572
Slovenija	85.371	7,0	103	846.399	14,3	147	-761.028
Austrija	81.421	6,7	149	316.310	5,4	160	-234.889
Francuska	8.898	0,7	77	41.287	0,7	59	-32.389
Mađarska	4.949	0,4	77	234.898	4,0	134	-229.949
Ostale	166.293	13,6	165	1.037.553	17,6	106	-871.260

Iz Federacije BiH, promatrano po zemljama namjene/podrijetla, tijekom 2000. godine od ukupno ostvarenog izvoza robe u Švicarsku je izvezeno robe u vrijednosti 240 milijuna KM (19,6%) i Italiju 212 milijuna KM (17,4%). U istom razdoblju u Federaciju BiH najviše robe uvezeno je iz Hrvatske u vrijednosti 1.454 milijuna KM (24,6%) i Italije 1.103 milijuna KM (18,7%).

Republika Srpska - izvoz i uvoz robe po zemljama namjene/podrijetla u 2000. godini

u tisućama KM

Naziv zemlje	IZVOZ ROBE			UVOZ ROBE			SALDO
	Iznos	Učešće u %	Indeks 00/99	Iznos	Učešće u %	Indeks 00/99	Iznos
1	2	3	4	5	6	7	8=2-5
UKUPNO	835.369	100,0	196	1.730.377	100,0	109	-895.008
SR Jugoslavija	321.566	38,5	175	405.423	23,4	110	-83.857
Italija	268.586	32,2	381	115.599	6,7	76	152.987
Švicarska	44.535	5,3	-	9.571	0,6	-	34.964
Njemačka	33.898	4,1	171	124.537	7,2	160	-90.639
Slovenija	24.647	3,0	181	236.829	13,7	134	-212.182
Hrvatska	16.766	2,0	237	122.495	7,1	219	-105.729
Austrija	9.694	1,2	127	114.046	6,6	126	-104.352
Francuska	4.698	0,6	-	38.895	2,2	-	-34.197
Mađarska	2.104	0,3	306	121.643	7,0	100	-119.539
Ostale	108.875	13,0	-	441.339	25,5	-	-332.464

U 2000. godini iz Republike Srpske, promatrano po zemljama namjene/podrijetla, od ukupno ostvarenog izvoza robe u SR Jugoslaviju je izvezeno robe u vrijednosti 322 milijuna KM (38,5%) i Italiju 269 milijuna KM (32,2%). U Republiku Srpsku je tijekom 2000. godine najviše uvezeno robe iz SR Jugoslavije u iznosu 405 milijuna KM (23,4%) i Slovenije 237 milijuna KM (13,7%).

4. Cijene na malo, inflacija i troškovi života

Cijene na malo u Bosni u Hercegovini u 2000., u odnosu na prosječne cijene u 1999. godini, imale su trend rasta u oba entiteta, s tim što je u Federaciji BiH intenzitet rasta cijena bio manji nego u Republici Srpskoj.

U Federaciji BiH cijene na malo karakterizira umjereni rast, i tijekom 2000. godine su u prosjeku porasle za 1,2% u odnosu na prosjek u prošloj godini. Tijekom godine najviše su oscilirale cijene poljoprivrednih proizvoda - poslije rasta u prvih pet mjeseci počele su da opadaju i na kraju godine njihov rast, u odnosu na 1999. godinu, iznosio je svega 0,5%.

U Republici Srpskoj cijene na malo u 2000., u odnosu na prosječne cijene na malo u 1999. godini, veće su za 13,6%, što je rezultat povećanih cijena poljoprivrednih proizvoda i cijena usluga. Najintenzivniji rast cijena zabilježen je u četvrtom kvartalu.

Uvoz robe po entitetima bio je orijentiran na različita tržišta (Republika Srpska na Jugoslaviju, a Federacija BiH na Hrvatsku), tako da su i cijene bile različite po entitetima. U Republici Srpskoj cijene su bile niže jer se ovo tržište snabdijevalo iz Jugoslavije. Kako je sada tržište BiH jedinstveno i povezano, dolazi do liberalizacije tržišta i niveleranja cijena. Otvorenije tržište između entiteta samo po sebi uvjetovalo je povećanje cijena u Republici Srpskoj, a smanjenje u Federaciji BiH.

Inflacija u Bosni i Hercegovini, mjerena stopom rasta cijena na malo u tekućoj godini u odnosu na prosinac prethodne godine, u oba entiteta je rasla, ali različitim intenzitetom. Na kraju 2000. godine inflacija u Federaciji BiH iznosila je 4,0%, a u Republici Srpskoj 16,1%, dok je u 1999. godini u Federaciji BiH inflacija bila negativna i iznosila -1,0%, a u Republici Srpskoj 14,0%.

Inflacija mjerena prosječnim cijenama na malo u 2000. u odnosu na 1999. godinu u Federaciji BiH je iznosila 1,2%, a u Republici Srpskoj 13,6%.

Ukupni troškovi života u Federaciji BiH veći su za 1,4% u odnosu na prosječne troškove života u 1999. godini, što je rezultat povećanih troškova prometa i PTT i smanjenih troškova za ishranu.

U Republici Srpskoj ukupni troškovi života u 2000. godini povećani su za 13,4% u odnosu na prošlu godinu, na šta su najviše utjecali povećani troškovi prometa i PTT i troškovi naobrazbe i kulture. Najintenzivniji porast svih vrsta troškova evidentiran je u četvrtom kvartalu.

5. Zaposlenost*

Broj evidentiranih zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine tijekom 2000. godine povećao se za 0,7%, tako da je krajem prosinca iznosio 412.805. Na čekanju je krajem prosinca ove godine evidentirano 40.262 radnika, što je u odnosu na kraj prosinca 1999. godine manje za 25,3%.

* Podaci dobiveni od zavoda za statistiku

Na početku godine bilo je registrirano 261.793 nezaposlene osobe, dok je na kraju godine kod Zavoda za zapošljavanje Federacije BiH bilo evidentirano 267.934 nezaposlenih, što je više za 2,3%. Promatrano po kvalifikacijskoj strukturi, najveći broj osoba koje traže posao su nekvalificirani (37,9%) i kvalificirani radnici (33,7%). Stopa nezaposlenosti u prosincu iznosila je 39,4%.

U Republici Srpskoj na kraju godine bilo je zaposleno 228.834 radnika. Kod Republičkog zavoda za zapošljavanje RS 31.12.2000. godine registrovano je 153.264 nezaposlene osobe, što je za 3,9% više nego na početku godine. Najveći broj osoba koje traže posao su kvalificirani (37%) i nekvalificirani radnici (31%). Stopa nezaposlenosti u prosincu iznosila je 40,1%.

6. Neto plaće*

Prosječne neto plaće u Federaciji BiH isplaćene u prosincu 2000. iznosile su 425 KM, što je za 13,6% više u odnosu na prosječne neto plaće isplaćene u 1999. godini.

* Podaci dobiveni od zavoda za statistiku

Promatrano po djelatnostima, neto plaće u prosincu bile su najniže u oblasti ribarstva (271 KM), a najviše u oblasti finansijskog posredovanja (916 KM).

U Republici Srpskoj prosječne neto plaće u prosincu 2000. godine iznosile su 299 KM. U odnosu na prosječne neto plaće u 1999. godini veće su za 39,9%.

Promatrano po djelatnostima, isplaćene neto plaće u prosincu kretale su se od 197 KM, u oblasti građevinarstva, do 499 KM, u oblasti društveno-političkih zajednica i organizacija.

7. Servisiranje inozemnog duga

U razdoblju siječanj-prosinac 2000. godine za servisiranje inozemnog duga u BiH, nadležna ministarstva osigurala su 197,8 milijuna KM, i to iz Federacije BiH 102,3 milijuna KM, iz Republike Srpske 63,7 milijuna KM, a 31,8 milijuna KM od krajnjih korisnika i zaduživanjem računa SDR BiH kod MMF-a. Sva osigurana sredstva usmjerena su za odgovarajuće namjene.

Struktura usmjerenih sredstava po kreditorima u iznosu 197,8 milijuna KM, kao i postotak ostvarenja u odnosu na plan za 2000. godinu, dani su u sljedećoj tabeli:

Redni broj	KREDITOR	Planirano proračunom	Usmjereni u 2000. godini		% ostvarenja u odnosu na plan
			Iznos	%	
1	2	3	4	5	4/3
1.	Svjetska banka - IDA	7.975	7.921	4,0	99,3
2.	Svjetska banka - IBRD	75.817	71.251	36,0	94,0
3.	MMF	53.929	55.629	28,1	103,1
4.	EBRD	10.616	9.667	4,9	91,1
5.	Europska Investicijska banka	1.147	1.108	0,6	96,6
6.	IFAD	294	288	0,1	98,0
7.	Socijalni razvojni fond	5.371	-	-	-
8.	Londonski klub	5.491	5.250	2,7	95,6
9.	Pariški klub	31.264	38.129	19,3	122,0
10.	EUROFIMA	1.384	1.396	0,7	100,9
11.	Saudijski fond za razvitak	817	761	0,4	93,1
12.	CEB - Vijeće Europe Banka za razvitak	-	5.369	2,7	-
13.	Europska zajednica	1.041	808	0,4	77,6
14.	Ostala bilateralna	620	228	0,1	36,8
15.	Korektivni faktor	1.934	-	-	-
16.	Provizija inobankama	-	33	-	-
	UKUPNO	197.700	197.838	100,0	100,1

Izvor podataka: Ministarstvo za trezor institucija BiH

Zaključci

VI. ZAKLJUČCI

Poslovanje Centralne banke Bosne i Hercegovine u 2000. godini bilo je uspješno. To potvrđuju sljedeći rezultati:

1. Stabilnost domaće valute održavana je kontinuirano. Likvidna novčana masa u domaćoj valuti u cijelosti je pokrivena deviznom aktivom, tj. službenim deviznim pričuvama kojima CBBiH upravlja. Strogo se primjenjuju prihvaćena pravila currency board-a. Neto strana aktiva prevazilazi njenu monetarnu pasivu i veća je za 48 milijuna KM.
2. Bezgotovinski platni promet isključivo se obavljao u domaćoj valuti. To je rezultiralo povećanju ukupnih deviznih pričuva kod CBBiH i komercijalnih banaka.
3. Investiranje deviznih pričuva vršeno je pod strogom kontrolom, uz stalni monitoring i analizu kako bi se osigurala potrebna likvidnost uz poštovanje utvrđenih smjernica. Kontinuirano su praćene kamatne stope na svjetskom tržištu novca, kretanje tečaja i rejting korespondentnih banaka kod kojih su sredstva investirana, kao i drugih banaka radi iznalaženja banaka koje nude najpovoljnije uvjete za investiranje.
4. Pripreme za transformaciju unutarnjeg platnog sustava uspješno su provedene u 2000. godini. Početkom siječnja 2001. godine platni promet su preuzele komercijalne banke. Sve transakciježiro sustava i RTGS obavljaju se preko Centralne banke.

*Financijska
izvjesca*

**VII. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA CENTRALNE BANKE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Centralna banka Bosne i Hercegovine

FINANSIJSKA IZVJEŠĆA
sa 31 prosincem 2000. godine

**1. Bilanca stanja
sa 31. prosincem 2000. godine**

(u KM)

AKTIVA	Zabilješke	12/31/2000	12/31/1999
Strana aktiva		1.021.357.745	865.731.927
Kratkoročni depoziti kod inobanaka	1	983.241.828	782.202.602
Inozemna valuta u gotovini	2	38.115.917	83.529.325
Domaća aktiva		4.819.398	523.681
Gotovina u glavnim jedinicama CBBiH i platnim uredima	3	4.819.398	523.681
Pozicija Vlade u MMF-u	4	769.141.366	0
Ostala aktiva	5	6.841.977	2.289.556
Trajna sredstva	6	12.508.884	4.032.171
UKUPNA AKTIVA		1.814.669.370	872.577.335

Financijska izvješća na str. 32 do 36 odobrila je Banka i za nju potpisuje:

Peter Nicholl
guverner

Sarajevo,
23 mart 2001

Prateće zabilješke su integralni dio ovih financijskih izvješća.

Bilanca stanja
sa 31. prosincem 2000. godine

(u KM)

PASIVA	Zabilješke	12/31/2000	12/31/1999
Konvertibilna marka u optjecaju	7	695.887.615	538.356.238
Domaći depoziti		277.319.245	298.307.288
Bankovni depoziti	8	261.900.528	268.244.593
Depoziti Vlade i drugih rezidenata	9	15.418.717	9.107.582
Klirinške stavke u tranzitu	10	0	20.955.113
Obveze Vlade prema MMF-u	11	769.141.366	0
Odloženi prihod	12	12.945.533	1.564.927
Ostala pasiva	13	885.866	693.378
Kapital i pričuve	14	58.489.745	33.655.504
Pripisani kapital	15	25.000.000	25.000.000
Kapital iz profita	16	23.660.343	4.525.807
Kapital u dionicama	17	134.058	129.697
Pričuve od donacija	18	4.000.000	4.000.000
Pričuve iz profita	19	5.695.344	0
UKUPNA PASIVA I KAPITAL		<u>1.814.669.370</u>	<u>872.577.335</u>

STAVKE U MEMORANDMU

Vanbilancna sredstva koja se drže kod inobanaka	20	339.210.820	365.642.658
Pasiva za izvanbilancna sredstva	20	339.210.820	365.642.658

Financijska izvješća na str. 32 do 36 odobrila je Banka i za nju potpisuje:

Peter Nicholl
guverner

Sarajevo,
23 mart 2001

Prateće zabilješke su integralni dio ovih financijskih izvješća.

2. Bilanca uspjeha
sa 31. prosincem 2000. godine

(u KM)

Zabilješke	01/01 - 12/31/2000	01/01 - 12/31/1999
PRIHOD OD KAMATE	36.288.475	10.491.640
Devizne operacije	36.288.475	10.491.640
Kamata na depozite kod banaka	21	36.288.475
TROŠKOVI KAMATA	2.929.391	664.213
Domaće operacije	2.929.391	664.213
Kamate na depozite	22	2.929.391
NETO PRIHOD OD KAMATE	33.359.084	9.827.427
Neto prihod od tečajnih razlika	23	250.883
Prihod od donacija	24	245.274
Ostali prihodi	25	2.297.508
OPERATIVNI TROŠKOVI		
Plaće i drugi osobni troškovi		5.478.557
Administrativni troškovi		4.136.228
Amortizacija		297.734
Ostali operativni troškovi	26	1.410.350
Ukupni operativni troškovi		11.322.869
NETO PROFIT PRIJE RASPODJELE	24.829.880	3.992.750

Finansijska izvješća na str. 32 do 36 odobrila je Banka i za nju potpisuje:

Peter Nicholl
guverner

Sarajevo,
23 mart 2001

Prateće zabilješke su integralni dio ovih finansijskih izvješća.

**Izvješće novčanog tijeka
sa 31. prosincem 2000. godine**

(u KM)

Zabilješke   01/01 - 31/12/2000   01/01 - 31/12/1999

NETO GOTOVINSKI TIJEKOVI OD OPERAT. AKTIVNOSTI:

Neto profit prije raspodjele		24.829.880	3.992.750
Amortizacija		297.734	153.904
Smanjenje /uvećanje inozemnih ulaganja	27	98.753.116	(182.960.221)
Uvećanje ostale aktive		(4.552.421)	(2.099.570)
Uvećanje konvertibilne marke u optjecaju		157.531.377	370.897.399
Smanjenje /uvećanje ostalih depozita	28	(20.988.043)	211.893.332
Uvećanje odloženih prihoda		11.380.606	722.121
Uvećanje ostale pasive		192.488	337.595
Neto gotovinski tijekovi od operativnih aktivnosti		267.444.737	402.937.310

GOTOVINSKI TIJEKOVI OD INVESTIC. AKTIVNOSTI:

Porast TRAJNIH sredstava	29	(8.774.447)	(3.114.380)
Neto gotovinski tijekovi od investicijskih aktivnosti		(8.774.447)	(3.114.380)

GOTOVINSKI TIJEKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI:

Porast kapitala u dionicama		4.361	129.697
Neto gotovinski tijekovi od finansijskih aktivnosti		4.361	129.697
Neto porast gotovine i gotovinskih ekvivalenta	30	258.674.651	399.952.627
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	31	683.295.387	283.342.760
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na svršetku godine	32	941.970.038	683.295.387

Promjene u kapitalu
sa 31. prosincem 2000. godine

(u KM)

	Pripisani kapital	Kapital iz profita	Kapital u dionicama	Pričuve od donacija	Pričuve iz profita	Ukupno
Sa 31. prosincem 1999.	25.000.000	4.525.807	129.697	4.000.000	0	33.655.504
Profit u 2000. godini		19.134.536			5.695.344	24.829.880
Kapital u dionicama			4.361			4.361
Sa 31. prosincem 2000.	25.000.000	23.660.343	134.058	4.000.000	5.695.344	58.489.745

3. Zabilješke uz finansijska izvješća sa 31. prosincem 2000. godine

Forma prezentiranja finansijskih izvješća

Finansijska izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine su pripravljena sukladno Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Zakonu o unutarnjem platnom prometu. Korišteni su Međunarodni računovodstveni standardi.

Finansijska izvješća su pripravljena sukladno računovodstvenim evidencijama povijesnih troškova modificiranih za revaloriziranje kako je u dalnjem tekstu navedeno. Pregled temeljnih računovodstvenih politika je prikazan u dalnjem tekstu.

Izvješće o valuti

Prateća finansijska izvješća su prikazana u državnoj valuti Bosne i Hercegovine - konvertibilnoj marki (KM).

Službeni tečaj prema njemačkoj marki (DEM) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine 1 KM : 1 DEM. Sukladno Zakonu, Centralna banka Bosne i Hercegovine je obvezna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za DEM unutar teritorija Bosne i Hercegovine po tečaju definiranom jedan prema jedan.

Pravilo currency board

Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine zahtijeva da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne bude veći od njenih neto deviznih pričuva.

Donacije

Donacije vezane za sredstva, uključujući nemonetarne donacije, ubilježene su u nominalnoj vrijednosti određujući donaciju kao odloženi prihod, koji se prepoznaje kao prihod proporcionalan za već pretrpjeli troškove (uključujući amortizaciju tijekom razdoblja uporabe tih sredstava).

Trajna sredstva

Trajna sredstva su ubilježena po povijesnoj vrijednosti minus akumulirana amortizacija. Amortizacija se računa po metodi prava-crti. Rabe se sljedeće stope u izračunavanju amortizacije:

Oprema za računala	20.0%
Softver	20.0%
Transportna vozila	15.5%
Telefonska centrala	20.0%
Zgrade	1.3%
Ostala trajna sredstva	10.0% - 16.5%

Prihod na kamatu i prepoznavanje troškova

Prihod na kamatu i troškovi se prepoznaju po obračunskoj osnovi.

Pristojbe

Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine oslobođa Centralnu banku Bosne i Hercegovine, njena sredstva, imovinu i prihode, operacije i transakcije od svih pristojbi i poreza. Porez na osobni dohodak i drugi porezi na plaće nisu pokriveni ovim oslobođanjem.

Preračunavanje deviza

Aktiva i pasiva koje su iskazane u drugoj valuti osim DEM se preračunavaju u KM po važećem tečaju na kraju godine. Dobitak ili gubitak po preračunavanju se odobrava ili zadužuje na bilanci uspjeha.

Platni ured

Platni uredi za Bosnu i Hercegovinu (platni uredi) izvršavali su kliring za lokalne komercijalne banke, gdje se poravnanje ovih kliringa vršilo kroz pričuvne račune koje komercijalne banke imaju kod Centralne banke Bosne i Hercegovine. Platni uredi također su vršili distribuciju konvertibilne marke u cijeloj državi i ponašali se kao agent Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Broj djelatnika

Na dan 31.12.2000 Banka je imala 194 djelatnika (31.12.1999: 157 djelatnika).

Zabilješke uz bilancu stanja i bilancu uspjeha**1) Kratkoročni depoziti kod inobanaka**

Ova bilanca pokazuje kratkoročne depozite kod inozemnih komercijalnih banaka kako slijedi:

Br.	Opis	Valuta	Oročeni depoziti	Dep. po viđenju	Ukupno	(u KM)
1.	COMMERZBANK					
		EUR		2.925		
		Ukupno		2.925	2.925	
2.	BANK OF AMERICA					
		DEM		1.310		
		USD		382		
		EUR		401		
		Ukupno		2.093	2.093	
3.	WESTDEUTSCHE LANDESBANK					
		EUR	199.953.376	71		
		Ukupno	199.953.376	71	199.953.447	
4.	DEUTSCHE BANK AG					
		DEM		6.442.251		
		USD		3.273.769		
		CHF		14.348		
		EUR	216.417.828	9.803.551		
		Ukupno	216.417.828	19.533.919	235.951.747	
5.	DRESDNER BANK AG					
		EUR	10.134.438	32.587.286		
		Ukupno	10.134.438	32.587.286	42.721.724	
6.	BANK FOR INTERNATIONAL SETTLEMENTS					
		EUR	155.196.296			
		CHF		9.636		
		Ukupno	155.196.296	9.636	155.205.932	
7.	RAIFFEISEN ZENTRALBANK					
		EUR	4.245.380	10.669		
		Ukupno	4.245.380	10.669	4.256.049	
8.	CREDIT SUISSE					
		DEM		49.754		
		Ukupno	0	49.754	49.754	
9.	BANK AUSTRIA					
		DEM	104.975			
		EUR	47.822.981			
		Ukupno	47.927.956		47.927.956	
10.	RABO-BANK LONDON					
		EUR	87.337.467			
		Ukupno	87.337.467		87.337.467	
11.	BARCLAYS BANK LONDON					
		EUR	209.831.416	1.318		
		Ukupno	209.831.416	1.318	209.832.734	
UKUPNO PO VALUTAMA		DEM	104.975	6.493.315		
		USD		3.274.151		
		EUR	930.939.182	42.406.221		
		CHF		23.984		
UKUPNO			931.044.157	52.197.671	983.241.828	

Ova bilanca pokazuje oročene depozite kod inozemnih komercijalnih banaka na temelju datuma dospijeća:

	(u KM)
Datum dospijeća od 01/01/2001. do 31/01/2001.	572.767.311
Datum dospijeća od 01/02/2001. do 28/02/2001.	185.975.392
Datum dospijeća od 01/03/2001. do 31/03/2001.	88.094.349
Datum dospijeća od 01/04/2001. do 30/04/2001.	64.266.561
Datum dospijeća od 01/05/2001. do 31/12/2001.	19.940.544
UKUPNO	931.044.157

2) Inozemna valuta u gotovini

Inozemna valuta u gotovini se sastoji od:

	31/12/2000	31/12/1999
Gotovina u CBBiH	38.115.917	30.752.395
Gotovina u tranzitu	0	20.200.000
Gotovina u svim platnim uredima	0	32.576.930
UKUPNO	38.115.917	83.529.325

3) Domaća aktiva

Gotovina u glavnim jedinicama i platnim uredima predstavlja bilancu koju je Centralna banka Bosne i Hercegovine držala u glavnim jedinicama CBBiH i platnim uredima da bi omogućila isplatu KM.

4) Pozicija Vlade u MMF-u

Pozicija Vlade u MMF-u održava nastala potraživanja Vlade po finansijskom aranžmanu sa MMF-om i sastoji se od:

	(u KM)
Kvota	480.244.845
Držanje SDR	23.227.813
Obračunata kamata na držanje SDR	16.432
Transakcije Vlade i MMF-a	265.652.276
UKUPNO	769.141.366

Finansijski aranžman Vlade Bosne i Hercegovine i MMF-a stupio je na snagu krajem 1995. godine, a evidentiranje ovog aranžmana u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine je počelo u rujnu 2000.godine.

5) Ostala aktiva

Ostala aktiva se sastoji od:

	(u KM)	31/12/2000	31/12/1999
Neto tražbine prema inobankama za razgraničenu kamatu na oročene depozite		6.174.264	1.252.653
Tražbine prema Platnom uredu Mostar za otuđene KM		0	600.000
Dionice kod BIS banke i kod SWIFT-a		137.021	132.660
Ostala tražbine prema inobankama		0	33.454
Aktivna vremenska razgraničenja		32.437	170.232
Razna ostala aktiva		498.255	100.577
UKUPNO		6.841.977	2.289.556

6) Trajna sredstva

Trajna sredstva uključuju:

	(u KM)	Softver i druga nematerijalna aktiva	Zemljište i zgrade	Oprema i namještaj	Vozila	Avansi	Ostalo	Investicije u tijeku	UKUPNO
Neto vrijednost sa 31.12.1999.	4.817	0	547.911	154.528	837.000	38.443	2.449.472	4.032.171	
Porast	142.094	1.931.561	1.284.190	352.656	-279.856	43.719	5.327.770	8.802.134	
Uništenje i prodaja stalnih sredst.	0	0	-42.740	0	0	-360	-130	-43.230	
	146.911	1.931.561	1.789.361	507.184	557.144	81.802	7.777.112	12.791.075	
Amortizacija za 2000.	1.150	20.960	194.973	74.807	0	5.844	0	297.734	
Amort. za uništena i prodata stalna sred.	0	0	-15.543	0	0	0	0	-15.543	
Neto vrijednost sa 31.12.2000.	145.761	1.910.601	1.609.931	432.377	557.144	75.958	7.777.112	12.508.884	

Porast investicija u tijeku je neto pozicija (porast 2000. umanjen za transfere na ostale pozicije trajnih sredstava).

7) Konvertibilna marka u optjecaju

Ova stavka predstavlja valutu stavljenu u optjecaj kako slijedi:

	KM
Konvertibilna marka stavljen u optjecaj sa 31.12.1999.	538.356.238
Konvertibilna marka stavljen u optjecaj tokom 2000.godine	157.531.377
Konvertibilna marka stavljen u optjecaj ukupno sa 31.12.2000.	695.887.615

Konvertibilna marka stavljena u optjecaj u Bosni i Hercegovini i inozemstvu:

	KM
Konvertibilna marka stavljena u optjecaj u Bosni i Hercegovini sa 31.12.2000.	695.861.220
Konvertibilna marka stavljena u optjecaj u inozemstvu sa 31.12.2000.	26.395

8) Domaći bankovni depoziti

Ova bilanca uglavnom uključuje depozite (KM 238.353.068) od 58 domaćih komercijalnih banaka koje moraju realizirati svoju obvezu prema obveznim pričuvama, koje moraju poravnati platna zaduženja izmirena u platnim uredima, i za transakcije između komercijalnih banaka i Centralne banke Bosne i Hercegovine. Računi su iskazani u KM. Platni uredi su držali ove račune u ime Centralne banke Bosne i Hercegovine i izvršavali KM kliring za komercijalne banke u ime Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Ova bilanca također uključuje pričuvne račune organizacionih dijelova Centralne banke Bosne i Hercegovine, pričuvni račun Narodne banke Bosne i Hercegovine u likvidaciji, neuključene žiro račune zadržane u platnim uredima koji su naknadno uključeni u depozite banaka, obveze za gotovinu konvertibilne marke koja je naknadno stavljena u optjecaj na temelju žiro računa u platnim uredima, ostale obveze prema bankama po depozitima i monetarne obveze evidentirane poslije završetka rada platnih ureda.

	(u KM)	
	31/12/2000	31/12/1999
Depoziti domaćih komercijalnih banaka	238.353.068	266.640.152
Pričuvni računi organizacionih dijelova Centralne banke Bosne i Hercegovine	4.819.398	523.681
Pričuvni račun Narodne banke Bosne i Hercegovine u likvidaciji	712.619	1.080.760
Neuključeni žiro računi zadržani u platnim uredima koji su naknadno uključeni u depozite banaka	5.385.392	0
Obveze za gotovinu konvertibilne marke koja je naknadno stavljena u optjecaj na bazi žiro računa u platnim uredima	10.327.456	0
Ostale obveze prema bankama po depozitima	1.373.097	0
Monetarne obveze evidentirane poslije završetka rada platnih ureda	929.498	0
UKUPNO	261.900.528	268.244.593

9) Domaći depoziti od Vlade i drugih rezidenata

Domaći depoziti od Vlade i drugih rezidenata se sastoje od:

	(u KM)	31/12/2000	31/12/1999
Depoziti za servisiranje vanjskog duga BiH		6.643.668	2.069.922
Depoziti za proračun institucija BiH		3.626.099	7.037.660
Ostali depoziti		5.148.950	0
UKUPNO		15.418.717	9.107.582

10) Klirinške stavke u tranzitu

Ove stavke u prethodnom razdoblju odslikavaju transakcije između banaka za koje nije izvršeno završno poravnanje. Platni uredi zbog problema sa hardverom i softverom nisu mogli izvršiti adekvatno vremensko poravnanje za sva plaćanja koja su se vršila između njihovih filijala.

11) Obveze Vlade prema MMF-u

Obveze Vlade prema MMF-u odražavaju nastale obveze Vlade po finansijskom aranžmanu sa MMF-om i sastoje se od:

	(u KM)	31/12/2000	31/12/1999
Vrijednosni papiri		707.465.835	0
MMF Račun broj 1		1.200.612	0
MMF Račun broj 2		14.084	0
Dodjela SDR		58.166.858	0
Plativi troškovi na teret Vlade		1.834.189	0
Obračunata kamata na dodjelu SDR		459.788	0
UKUPNO		769.141.366	0

Finansijski aranžman Vlade Bosne i Hercegovine i MMF-a stupio je na snagu krajem 1995. godine, a evidentiranje ovog aranžmana u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine je počelo u rujnu 2000. godine.

12) Odgođeni prihod

Ova bilanca predviđava primljene donacije u formi gotovine i trajnih sredstava, prihod koji je priznat po sistematskoj i racionalnoj osnovi kroz razdoblje uporabe donacija.

13) Ostala pasiva

Ostala pasiva uključuje sljedeće stavke:

	(u KM)	
	31/12/2000	31/12/1999
KM depozit misije UN	200.000	0
Dobavljači	153.102	146.382
Nagomilana pasiva	352.699	157.834
Plaće i ostala pasiva	180.065	389.162
UKUPNO	885.866	693.378

14) Kapital i pričuve

Odnos ukupnog kapitala i pričuva prema novčanoj pasivi, koju sačinjavaju konvertibilna marka u optjecaju i domaći depoziti, krajem prosinca 2000. godine je iznosio 6,01 %.

15) Nominalni kapital

Nominalni kapital je pripisan u iznosu od DEM 25.000.000 od Vlade Bosne i Hercegovine 12. lipnja 1998. godine i investiran je na EUR depozitne račune kod komercijalnih banaka u Njemačkoj.

16) Kapital iz profita

Kapital iz profita predstavlja čisti profit iz 1997. godine (KM 448.793), čisti profit iz 1998. godine (KM 84.264), čisti profit iz 1999. godine (KM 3.992.750) i dio čistog profita iz 2000. godine (KM 19.134.536) raspodijeljeni u kapital sukladno članku 27. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine. Članak 27. određuje da dio čistog profita iz godine mora biti raspodijeljen u kapital u slučaju ako je iznos kapitala manji od 5 % od ukupnog iznosa novčane pasive.

17) Kapital u dionicama

Ovaj iznos je jednak dionicama Banke u BIS banci.

18) Pričuve od donacija

Pričuve od donacija su donacije zaprimljene od MMF-a kroz BiH institucije i koje nisu potrošene (DEM 4.000.000).

19) Pričuve iz profita

Pričuve iz profita predstavljaju dio čistog profita iz 2000. godine (KM 5.695.344) raspodijeljenog u pričuve sukladno članku 27. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

20) Stavke u memorandumu

Centralna banka Bosne i Hercegovine također vodi određene račune inozemnih valuta u smislu sporazuma između Bosne i Hercegovine i inozemnih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti aktiva niti pasiva Centralne banke Bosne i Hercegovine, oni nisu uključeni u bilancu stanja Banke.

21) Kamate na depozite kod banaka

Kamate na depozite kod banaka predstavljaju prihod na depozite kod inobanaka i sastoje se od: kamate na depozite Centralne banke Bosne i Hercegovine i kamate na depozite Vlade BiH i drugih nebanskarskih rezidenata.

	(u KM)	
	31/12/2000	31/12/1999
Kamate na vlastite depozite Centralne banke Bosne i Hercegovine	34.660.368	10.186.575
Kamate na depozite Vlade BiH i drugih nebanskarskih rezidenata	1.628.107	305.065
UKUPNO	36.288.475	10.491.640

22) Troškovi kamata na depozite

Troškovi kamata na depozite uključuju kamatne troškove prema rezidentima - depoziti komercijalnih banaka, depoziti Vlade BiH i depoziti drugih nebanskarskih rezidenata.

	(u KM)	
	31/12/2000	31/12/1999
Kamatni troškovi na temelju depozita komercijalnih banaka	1.301.284	359.148
Kamatni troškovi na temelju depozita Vlade BiH i drugih nebanskarskih rezidenata	1.628.107	305.065
UKUPNO	2.929.391	664.213

23) Neto prihod na temelju tečajnih razlika

Neto prihod na temelju tečajnih razlika predstavlja razliku između prihoda od tečajnih razlika (KM 731.065) i troškova od tečajnih razlika (KM 480.182).

24) Prihodi od donacija

Ova bilanca predstavlja priznati prihod na zaprimljene donacije kao kompenzaciju na troškove u 2000. godini.

25) Ostali prihodi

Ova bilanca predstavlja prihode od provizija za usluge Vladi BiH i drugim nebankarskim rezidentima (KM 180.026), kaznene kamate zaprimljene od domaćih komercijalnih banaka (KM 439.307), provizije od domaćih komercijalnih banaka (KM 1.546.071) i ostale razne prihode (KM 132.104).

26) Ostali operativni troškovi

Ostali operativni troškovi uključuju troškove provizija (KM 58.666), operativne troškove kod inobanaka (KM 391.101), troškove proizvodnje kovanica (KM 941.959) i razne operativne troškove (KM 18.624).

Zabilješke uz Izvješće novčanog tijeka

27) Smanjenje/uvećanje ostalih inozemnih ulaganja

Stavka odražava smanjenje vrijednosti kratkoročnih depozita sa rokom dospijeća preko 3 mjeseca kod inobanaka u navedenoj godini.

28) Smanjenje/uvećanje ostalih depozita

Stavka odražava smanjenje vrijednosti ukupnih domaćih depozita kao dijela novčane pasive u navedenoj godini.

29) Porast trajnih sredstava

Ova stavka odražava uvećanje vrijednosti ukupnih trajnih sredstava umanjena za trošak amortizacije u navedenoj godini.

30) Neto porast gotovine i gotovinskih ekvivalenta

Pozicija predstavlja sumu neto gotovinskih tijekova od operativnih aktivnosti, neto gotovinskih tijekova od investicijskih aktivnosti i neto gotovinskih tijekova od finansijskih aktivnosti.

31) Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine

Pozicija predstavlja ukupan iznos gotovine u inozemnoj valuti i u KM na početku godine.

32) Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine

Za potrebe novčanog tijeka, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

	(u KM)	
	31/12/2000	31/12/1999
KM gotovina u glavnim jedinicama CBBiH i platnim uredima	4.819.398	523.681
Inozemna valuta u gotovini u CBBiH	38.115.917	83.529.325
Devizni depoziti po viđenju	52.197.671	43.940.285
Devizni depoziti sa rokom dospijeća do 3 mjeseca	846.837.052	555.302.096
UKUPNO	941.970.038	683.295.387

Ostale zabilješke

33) Vezane stranke i druga iznošenja u javnost

Nisu postojale nikakve transakcije vezanih stranki sa članovima Upravnog vijeća. Krediti uposlenima se daju na temelju Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Guverner Centralne banke Bosne i Hercegovine je također član Upravnog vijeća platnih ureda koji su se ponašali kao agencija za distribuciju konvertibilne marke u državi.

34) Segmentna izvješća

Centralna banka Bosne i Hercegovine radi po principu centralne banke pod aranžmanom currency board-a. Domaće operacije se vrše u jednoj geografskoj zoni (Bosni i Hercegovini), a inozemne investicije se predominantno vrše u Europi.

35) Događaji nakon datuma Bilance

Do 31. prosinca 2000. godine platni uredi su izvršavali kliring za lokalne komercijalne banke, gdje se poravnanje ovih kliringa vršilo kroz pričuvne račune koje komercijalne banke imaju kod Centralne banke Bosne i Hercegovine. Do 31. prosinca 2000. godine platni uredi su također vršili distribuciju konvertibilne marke u cijeloj državi i ponašali se kao agent Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Od 5. siječnja 2001. godine izvršavanje KM kliringa za lokalne komercijalne banke se obavlja posredovanjem RTGS (Real Time Gross Settlement) i (Bulk) Giro Clearing sustava u okviru Centralne banke Bosne i Hercegovine, preko pričuvnih računa koje komercijalne banke imaju kod Centralne banke Bosne i Hercegovine. Također, od 5. siječnja 2001. godine, distribucija konvertibilne marke u cijeloj državi se vrši posredstvom izdvojenih rezervi glavnih jedinica Centralne banke Bosne i Hercegovine.

IZVJEŠĆE REVIZORA

Independent Auditors' Report

Audit of the Financial Statements
as of December 31, 2000

**Central Bank of Bosnia and
Herzegovina, Sarajevo**

 ERNST & YOUNG

IZVJEŠĆE REVIZORA

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

Audit of the

Financial Statements as of December 31, 2000

**Central Bank of
Bosnia and Herzegovina,
Sarajevo**

 ERNST & YOUNG
Wirtschaftsprüfung- und
Steuerberatungsgesellschaft m.b.H

Praterstraße 23
(P.O. Box 290)
A-1021 Vienna

Telephone: 0043 (0)1 211 79

IZVJEŠĆE REVIZORA

Central Bank of Bosnia and Herzegovina

December 31, 2000

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT

To the Board of Governors of
Central Bank of Bosnia and Herzegovina

We have audited the accompanying balance sheet of Central Bank of Bosnia and Herzegovina (the "Bank") as per December 31, 2000, and related profit and loss statement, statement of cash flows and changes in equity for the year then ended. These financial statements are the responsibility of the Bank's management. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing as defined by the International Federation of Accountants. Those standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free of material misstatement. An audit includes examining, on a test basis, evidence supporting the amounts and disclosures in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, as well as evaluating the overall financial statement presentation. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

In our last year's independent auditors' report, we drew attention without qualifying our opinion to the stolen cash of the Bank in the amount of KM 600.000. During business year 2000, the Bank has recovered the full amount from the Payment Bureau Mostar.

As discussed in Note 9 of last year's financial statements, a number of items as per December 31, 1999 have been recognised as clearing items in transit in the balance sheet of the Bank. Due to inadequate controls at the Payment Bureaus in the past we were unable to substantiate that balance, and because we were unable to gain sufficient audit evidence through other means, we were unable to satisfy ourselves as to the carrying amount of clearing items in transit. Consequently, we did not express an opinion on these clearing items in transit in last year's independent auditors' report.

On January 5, 2001, the payment system has been transferred to the commercial banks and the Bank, therefore the payment bureaus closed their operations. In connection with

 ERNST & YOUNG

IZVJEŠĆE REVIZORA

Central Bank of Bosnia and Herzegovina

December 31, 2000

that closing the Bank made substantial efforts to reconcile the clearing items in transit and reduced the unidentified amount of clearing items in transit to KM 929.498. This amount was considered not to be material for the presentation of the financial statements 2000. As per December 31, 2000, that amount, which relates to some unidentified liabilities, which came up after closing of the Payment Bureaus, is shown under balance sheet position Domestic deposits from banks.

In our opinion, the financial statements referred to in the first paragraph above present fairly, in all material respects, the financial position of the Bank as per December 31, 2000 and the results of its operations and its cash flows for the year then ended in accordance with International Accounting Standards.

Without qualifying our opinion, we draw attention to the fact that the Bank has included assets and liabilities related to the IMF in its balance sheet, which belong to or are the responsibility of the Government rather than the Bank. Those assets and liabilities relate to financial arrangements agreed between Bosnia and Herzegovina and the IMF at the end of 1995. The Bank acts as a depository agent and is responsible for recording of these transactions. At the end of business year 2000, the Bank has included these transactions between the Government and the IMF in the Bank's financial statements for the first time.

Vienna, March 23, 2001

ERNST & YOUNG

UPRAVNO VIJEĆE:

Peter Nicholl, predsjedatelj
Jure Pelivan, član
Kasim Omićević, član
Manojlo Čorić, član

*Upravno
vijeće,
uprava
i
kontrola*

UPRAVA:

Peter Nicholl, guverner
Mr Dragan Kovačević, viceguverner
Kemal Kozarić, viceguverner
Ljubiša Vladušić, viceguverner

KONTROLA:

Dr. Obrad Piljak, glavni kontrolor
Amina Sofradžija, zamjenik kontrolora
Anton Salapić, zamjenik kontrolora
Milosija Drakulić, zamjenik kontrolora

Rukovodno

osoblje

RUKOVODNO OSOBLJE:

Tajnik Upravnog vijeća

Ulfija Džubur

Odjel za istraživanje i razvitak
rukovodni tim:

Ljiljana Marjanović
Nebojša Nastić
Novo Cicović
Zorica Vučićević

Odjel za bankovne usluge
rukovodni tim:

Feriha Imamović
Jasmina Novalija
Silvestar Lincender

Odjel za administraciju i financije
rukovodni tim:

Anda Bijeljac
Dragan Šošić
Jasenka Žigić
Mr. Mehmed Šehić
Munib Brkić
Mr. Nazif Husović
Ninoslav Gregović

Koordinator za bankovnu superviziju

Jasmina Halilbegović

Služba za odnose sa javnošću, koordinator

Duška Jurišić

Odjeljenje za platne sisteme, rukovoditelj

Dorde Racković

Glavna jedinica Sarajevo, ravnatelj

Sadik Kadrić

Glavna jedinica Mostar, ravnatelj

Anka Musa

Glavna banka Republike Srpske, ravnatelj

Mirjana Jaćimović

Filijala GBR斯 na Palama, rukovoditelj

Marko Radović

Filijala CBBiH u Brčkom, rukovoditelj

Mirzeta Arnautović

**Publiciranje i umnožavanje u izobrazne i nekomercijalne svrhe
dopušteno je uz suglasnost izdavača.**

IZDAVAČ

**Centralna banka Bosne i Hercegovine
Maršala Tita 25
71000 Sarajevo
tel. (387 33) 663 630
fax (387 33) 278 299
www.cbbh.gov.ba
e-mail: contact@cbbh.gov.ba**